

Významné osobnosti naší univerzity

Ke 100. výročí narození germanisty Karla Krejčího

Zakladatelem literárněvědné germanistiky na Masarykově univerzitě byl profesor Jan Krejčí (1868 – 1942), který na katedře germanistiky Filozofické fakulty působil od jejího založení až do uzavření českých vysokých škol v roce 1939. Jeho nespornou zásluhou (a rovněž lingvisty Antonína Beera) je, že se v Brně postupně vytvořilo druhé centrum české germanistiky po Praze. Brněnskou literárně zaměřenou germanistiku navedl na směr (vztahová germanistika, germanoslavica), kterým v jeho stopách pokračuje dosud. Jedno mu však bylo, asi právem, někdy vytýkáno: že si nevychoval nástupce. Pokoušel se sice získat nadějného pražského germanistu Vojtěcha Jiráta, ten však nabídku odmítl, protože počítal spíše s nástupnictvím po svém učiteli Otokaru Fischerovi. V úvahu dále připadající a z Bratislavy povolany Stanislav Sahánek pak zahynul roku 1942 v Mauthausenu. Bezprostředně po 2. světové válce germanistika nebyla zrovna nejpodporovanějším oborem a dějiny německé literatury byly dlouho různě suplovány (mj. prof. Zatočilem a prof. Trostem), až se této funkce

v 50. letech ujal žák a jmenovec Jana Krejčího Karel Krejčí.

Karel Krejčí (nar. 15.1. 1905 ve Vídni) vystudoval germanistiku na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity u zmiňovaných prof. Jana Krejčího a prof. Antonína Beera. Po absolutoriu působil jako středoškolský profesor na obchodní akademii v Brně. Na Filozofické fakultě, kam byl povolán v roce 1952 a kde se v roce 1966 habilitoval, byl činný až do svého penzionování v roce 1970. Zemřel dne 9. 7. 1978.

Jeho zájem odborný se soustřeďoval v návaznosti na tradici brněnské germanistiky zejména na německy píšící autory z Moravy. Dílčí výsledky uveřejnil v řadě článků, jeho nejvýznamnějším dílem na tomto poli je dosud nepřekonaná monografie „Oskar Jellinek – Leben und Werk“ (1967), věnovaná brněnskému rodákovi, neprávem takřka zapomenutému prozaikovi, básníkovi a dramatikovi (*1886, †1949 v Los Angeles), jehož nejvýznamnější, většinou tragické osudové novely se odehrávají v selském prostředí na jižní Moravě.

Krom Jellineka se věnoval i různým aspektům díla Ferdinanda von Saar, Marie von Ebner-Eschenbach a J. J. Davida (viz např. jeho delší studii „Ein mährisches ‘Hermann und Dorothea’ – Epos. Zur 130. Wiederkehr von Ferdinand von Saars Geburtstag“, 1963). Plánovanou monografií „Das slawische-tschechische Element bei Ferdinand von Saar“ bohužel již nestačil dokončit. Zaměřoval se však i na některé autory jiné proveniencie: zejména to byli B. Traven a Franz Kafka, o němž přednášel i na dnes legendárně proslulé konferenci v Liblicích v roce 1963 („K problému umělce u Franze Kafky“).

Byl členem rakouské Lenau-Gesellschaft a v rámci této společnosti proslavil řadu přednášek a referátů. Rozsáhlá byla i Krejčího činnost popularizující, recenzní a překladatelská (překládal především odborné práce do češtiny i do němčiny). Jakožto praktický bilingvista (díky vídeňskému původu) byl pro překládání oběma směry mimořádně disponován.

Vděčně na něho dosud vzpomínají jeho četní žáci.

J. MUNZAR